

Tiedote 1.8. 2011

Pron tutkimus: Toimihenkilöiden työllistymismahdollisuudet laskevat jo 40-vuotiailla kääntyen jyrkkään alamäkeen 50-vuotiailla

Varttuneempien työmarkkinavaikeudet ovat esteenä työurien pidentämiselle. Kuusi kymmenestä yli 55-vuotiaasta työttömästä toimihenkilöstä pitää mahdollisuuksiaan surkeina. Sivuuun siirretään kokeneimpia: neljällä kymmenestä työttömästä on takanaan yli 15 vuoden työsuhde samaan työnantajaan. Varttuneemmat työttömät tarvitsisivat päivitettyä osaamista pärjätäkseen kilpailussa, mutta heillä ei ole ollut mahdollisuutta, koska työnantajat sulkevat yli 50-vuotiaita täydennyskoulutuksen ulkopuolelle.

Yli 50-vuotiaille yksityissektorin toimihenkilöille keväällä tehty työmarkkinatutkimus osoittaa, että ikääntyneiden kohtaamat työmarkkinavaikeudet ovat suuri este matkalla pidempiin työuriin.

Toimihenkilöiden työllistymismahdollisuudet alkavat laskea voimakkaasti jo 40-vuotiailla kääntyen yhä jyrkempään alamäkeen mitä lähemmäs 50. ikävuotta tullaan.

- Alle 45-vuotiaista työttömistä toimihenkilöistä neljäsosa arvioi työllistymismahdollisuutensa hyviksi. Yli 55-vuotiaista työttömistä enää 6 prosenttia uskoo näin, tutkija **Otto Kanervo** Prosta kertoo.

Yli 55-vuotiaista työttömistä jopa kuusi kymmenestä pitää työllistymismahdollisuuksiaan surkeina, antaen niille alhaisimman mahdollisen arvosanan. Kanervo pitää tätä hälyttävänä, koska on kyse hyvin koulutetuista ja erittäin kokeneista ammattilaisista.

Tiedot perustuvat Ammattiliitto Pron keväällä jäsenilleen tekemään työmarkkinakyselyyn, johon vastasi 5421 yli 50-vuotiasta toimihenkilöä.

Vastaajat ovat teollisuudessa, palveluissa, ict- ja viestintäalalla sekä rahoitusallalla työskenteleviä toimihenkilöitä.

Kokeneimpia siirretään sivuun

Pron tutkimuksen mukaan yritykset siirtävät toimihenkilöitä sivuun kokeneimmasta päästä.

- 50-54 -vuotiaista työttömistä joka neljännellä on taustallaan yli 15 vuoden työsuhde samaan työnantajaan. Yli 55-vuotiaista jopa 40 prosentilla. Tämä kertoo karulla tavalla, että jaksamispansostuksista huolimatta monen ikääntyvän palkansaajan ura katkeaa kesken kaiken omista työhaluista riippumatta, Kanervo toteaa.

Kokeneimmat joutuvat usein lähtemään ensimmäisten joukossa, kun yritys vähentää väkeä.

- Vastaajissa oli paljon samalle työnantajalle vuosikymmeniä töitä tehneitä, joille oli ilmoitettu potkujen perusteluna, että he pääsevät eläkeputken eikä tarvitse sanoa irti nuorempia. Tämä asettaa työurakeskustelun ristiriitaiseen valoon. Miten työuraa voi pidentää, ellei työnantaja halua pitää töissä?

Kanervo muistuttaa, että äskettäin julkaistujen Pron senioritutkimuksen ennakkotulosten perusteella joka kolmas eläkkeellä oleva toimihenkilö oli jättänyt työuran taakseen eläkeputken kautta.

Eläkeputki tarkoittaa, että yli 57-vuotias työttömäksi joutunut saa ansiosidonnaista työttömyysturvaa, kunnes siirtyy eläkkeelle.

Yli 50-vuotiaiden syrjintä täydennyskoulutuksessa kostautuu, kun yritys sanoo väkeä irti

Pron tutkimus nostaa esiin kehittämistarpeen työelämässä. Yritykset lyövät laimin ikääntyneiden toimihenkilöiden täydennyskoulutuksen. Se vaikuttaa heidän työllistymismahdollisuuksiinsa irtisanomistilanteissa. Neljä kymmenestä yli 55-vuotiaasta pitkäaikaisen työpaikkansa menettäneestä toimihenkilöstä kokee tarvitsevansa osaamisensa päivitystä pärjätäkseen työpaikkakilpailussa.

Pron työmarkkinatutkimusten tulosten mukaan työnantajan kustantama täydennyskoulutus laskeekin jyrkästi iän mukaan ollen yli 50-vuotiailla hyvin vähäistä. Jopa joka toinen varttuneempi toimihenkilö on jäänyt täysin vaille työpaikallaan annettavaa täydennyskoulutusta.

- Yritykset eivät laske kannattavaksi panostaa ikääntyneemmän väen kouluttamiseen. Irtisanomistilanteissa nämä joutuvat muita hankalampaan asemaan, koska heille ei ole edes tarjottu mahdollisuutta pitää osaamistaan yllä.

Yhteiskunta joutuu paikkailemaan, ja pahimmassa tapauksessa varttuneemmat irtisanotut ajautuvat nopeasti työttömyysuralle.

- Muuttuvien ja joustavien työmarkkinoiden oloissa olisi työurien pidentämisen kannalta kaikkien etu, että työnantajat kantaisivat vastuunsa eivätkä syrjisi ikääntyviä täydennyskoulutuksessa.

Tulokset ovat osa alkusyksystä julkistettavaa Pron laajaa tutkimuskokonaisuutta, joka käsittelee yli 50 -vuotiaiden toimihenkilöiden työmarkkina-asemaa, työnhaun esteitä ja heidän kohtaamiaan ennakkoluuloja sekä jo eläkkeelle siirtyneiden toimihenkilöiden eläköitymisolosuhteita, elämäntilannetta ja arvoja.

Lisätietoja ja lisämateriaalia:

Tutkija Otto Kanervo, puhelin 050 566 3923, otto.kanervo@proliitto.fi